

Flaggsprekken 2024

Saksbehandler, innvalgstelefon

Astrid Holtan Fredriksen,

Tillatelse til utplassering av orienteringsposter i Kolsås-Dælivann landskapsvernområde og Ringiåsen naturreservat

Statsforvalteren gir for året 2024 tillatelse til utplassering av turorienteringsposter i Kolsås-Dælivann landskapsvernområde. Det er stilt vilkår til vedtaket.

Utplassering av turorienteringsposter i Ringiåsen er tillatt etter § 4 bokstav j, da Statsforvalteren vurderer at vilkårene i paragrafen er oppfylt.

Vi viser til søknad datert 14.12.2023. Det er søkt om tillatelse til å plassere orienteringsposter i Kolsås-Dælivann landskapsvernområde og Ringiåsen naturreservat i Bærum kommune i forbindelse med turorienteringsopplegget Flaggsprekken i 2024.

Bakgrunn for saken

Stabæk Idrettsforening og Idrettslaget Tyrving arrangerer turorienteringsopplegget Flaggsprekken for 53. gang i 2024. Flaggsprekken er et meget populært friluftsliv- og folkehelse-tilbud til befolkningen i og rundt Bærum kommune, et tilbud som i 2024 vil inneholde turforslag med totalt 212 poster i 20 forskjellige kartområder. Tre av turene har poster i verneområder og det søkes derfor om dispensasjon til bruk av disse postene i 2024:

Tur K Ringiåsen (blå): 10 poster i Ringiåsen naturreservat, tilgjengelige i perioden 27.04 - 20.10. Turforslaget har Jordbru skytebane som utgangspunkt og følger etablerte stier.

Tur G Dælikogen (blå): 10 poster i Kolsås-Dælivann landskapsvernområde, tilgjengelige i perioden 27.04 - 20.10. Postene er bevisst lagt utenfor Skotta naturreservat.

Tur R Kolsås nord (rød): 10 poster i Kolsås-Dælivann landskapsvernområde, tilgjengelige i perioden 25.05 - 20.10. Postene er bevisst lagt utenfor Kolsåstoppen naturreservat.

For å ivareta naturhensyn legges det vekt på å kanalisere ferdselen mest mulig langs veier, stier og utenom sårbare områder. De tilstreber også å spre aktiviteten, ved seinere oppstart i skogsterrene enn nærterrene og ved å bruke litt ulike kartområder hvert år. Deltakerne får også skriftlig informasjon om hensynsfull ferdsel, bl.a. bålforbud og båndtvang.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Kolsås-Dælivann landskapsvernområde og Ringiåsen naturreservat. Vi forvalter verneområdene etter egne forskrifter med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Ringiåsen naturreservat

Forskrift om vern av Ringiåsen naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 20.03.2015. Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer rik blandingsskog med lang kontinuitet på rike vegetasjonstyper, og som inneholder truet, sjelden og sårbare natur. Videre er formålet med naturreservatet å bevare et område med særlig verdi for biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystemer, plante- og dyrearter og naturlige økologiske prosesser.

Naturreservatet har stor variasjon i vegetasjonstyper, meget god forekomst av død ved av ulike treslag og alle nedbrytningsstadier, samt forekomster av en rekke truede og sårbare arter av lav og vedboende sopp. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Det skal samtidig tas hensyn til bærekraftig bruk til idretts- og friluftslivsformål.

Under generelle unntak fra vernebestemmelsene i verneforskriften for Ringiåsen naturreservat § 4, bokstav j, står det: «*Orienteringsløp og turorientering, forutsatt at det er gjennomført årlig kontakt på fylkesnivå i henhold til pkt. 2.2. i «Avtale om retningslinjer for o-idrettens forhold til naturmiljø og rettighetshaver av 3.12.1989, samt at øvrige relevante punkter i avtalen følges».*

Vilkåret i verneforskriften § 4 bokstav j om «gjennomført årlig kontakt på fylkesnivå» er oppfylt, og utplassering av orienteringspostene Ringiåsen krever derfor ikke en tillatelse i år.

Kolsås-Dælivann landskapsvernområde og Kolsåsstupene naturreservat:

Forskrift om vern av Kolsås-Dælivann landskapsvernområde med fire naturreservater, deriblant Kolsåsstupene naturreservat, ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 30.06.1978. Formålet med Kolsås-Dælivann landskapsvernområde er å bevare et vakkert og egenartet natur- og kulturlandskap med rikt plante- og dyreliv.

Verneforskriften for Kolsås-Dælivann landskapsvernområde med reservater § 4 punkt 4 sier: «*Store eller terminfestede orienteringsløp kan bare holdes etter tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Orienteringsposter må ikke legges i naturreservatene.»*

I tilfeller der det ikke åpnes for at det kan gis tillatelse til tiltak etter spesifiserte dispensasjonsbestemmelser, kan Statsforvalteren vurdere søknaden etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml.) § 48. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er

forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfellet.

Det følger av naturmangfoldloven (nml.) § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalteren er godt kjent med Kolsås-Dælivann landskapsvernområde fra Naturbase, Artskart, befaringer og et stort antall saker. Kunnskapsgrunnlaget vurderes derfor som oppfylt og føre-var-prinsippet tillegges liten vekt i saken. Nedenfor gir vi en konkret vurdering av postene foreslått i verneområdet.

Tur G går i Dælskogen. Hele 9 av 10 poster er innenfor Kolsås-Dælivann landskapsvernområde. Området der postene er planlagt har flere avgrensede lokaliteter med kalkedellauvskog, rik edellauvskog og kalkskog, som det er viktig å ta vare på. Her er det registrert flere funn av nær truete, sårbare og sterkt truete sopper, kjuker og karplanter. Fuglelivet er rikt. Økt aktivitet utenfor stiene kan medføre økt risiko for slitasje i området. Stinettet i Dælskogen er godt utviklet og området er mye brukt i friluftslivssammenheng. Det er imidlertid ikke ønskelig at stinettet blir større enn det er nå. Vi vurderer at postene som er foreslått i år er i tilstrekkelig nærhet til eksisterende stier og at ferdsel til disse ikke vil være i strid med verneformålet eller vil øke den samlede belastningen i området nevneverdig.

Tur R går i områdene nord-vest i landskapsvernområdet. Her er skogen mer dominert av barskog av forskjellig kvalitet. Området er mye brukt og det er et godt utviklet stinett. Alle de ti postene ligger innenfor landskapsvernområdet. Vi vurderer at postene her ikke utgjør noe risiko for naturverdiene. Det har vært en del uheldig brenning av bål, særlig på utsiktspunktene, som vi ikke ønsker og som kan skade berggrunnen. Det er veldig positivt at dere planlegger å gi deltakerne skriftlig informasjon om hensynsfull ferdsel, bl.a. bålforbud og båndtvang.

Orienteringsposter er midlertidige tiltak. Søker legger vekt på at de tilstreber å spre aktiviteten ved å bruke litt ulike kartområder hvert år. Dette gir naturen en sjanse til å komme seg etter eventuell slitasje. Statsforvalteren minner likevel om at skulle det komme varige miljøforringelser grunnet tiltaket må dette dekkes økonomisk av søker, jf. nml. § 11. For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder tas i bruk, jf. nml. §12. Tiltaket kan tillates dersom vilkårene i vedtaket følges.

Konklusjon

Tiltaket er ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilråene for å gi tillatelse med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 er oppfylt.

Vedtak

Statsforvalteren gir tillatelse til utplassering av turorienteringsposter i Kolsås-Dælivann landskapsvernområde. Vedtaket har hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Utplassering av postene skal ikke skade trær eller annen vegetasjon.

- Deltakerne skal informeres om at de må opptre med ekstra varsomhet ved ferdsel i verneområdene, at det ikke er tillatt å brenne bål og at det er båndtvang for hund hele året innenfor Kolsås-Dælivann landskapsvernområde.
- Postene skal fjernes etter endt sesong og senest innen utgangen av 20.11.2024.
- Rapport på antall registrerte besøkende på postene innenfor verneområdene skal sendes Statsforvalteren i Oslo og Viken innen 20.11.2024.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Ellen Lien
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Astrid Holtan Fredriksen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 K Ringiåsen 7500A4.pdf
- 2 G Dæliskogen 10000A4.pdf
- 3 R Kolsås nord 7500A4L.pdf

Kopi til:

BÆRUM KOMMUNE

Postboks 700

1304

SANDVIKA